

Aan
De regeringscommissaris van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
23 november 2021
Ons kenmerk
Cft 202100144
Pagina
1/4

Uw kenmerk

Bijlage

-

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie op derde uitvoeringsrapportage en advies bij tweede begrotingswijziging 2021

Geachte mevrouw Francis,

Op 12 november jl. ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de derde uitvoeringsrapportage (UR) en de tweede begrotingswijziging (BW) van het begrotingsjaar 2021 van het openbaar lichaam Sint Eustatius (OLSE). Met dit schrijven ontvangt u op basis van artikel 22 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) de reactie van het Cft op de derde UR en het advies bij de tweede BW.

Oordeel

Het OLSE presenteert tot en met het derde kwartaal een voorlopig negatief resultaat van USD 1,0 miljoen. De begroting inclusief de eerste BW gaat uit van een nulresultaat. De baten uit lokale heffingen blijven achter ten opzichte van de bijgestelde begroting door achterblijvende baten uit zeehaventoeslag (30 procent van de bijgestelde begroting), luchthaventoeslag (68 procent van de bijgestelde begroting) en vergunningen (59 procent van de bijgestelde begroting).

De derde UR bevat een voortgangsrapportage van de projecten die worden gedekt via bijzondere uitkeringen. Het grootste deel van de projecten loopt volgens het OLSE in lijn met de begroting. Een deel van de projecten wijkt volgens het OLSE echter af. Bij overschrijdingen van de middelen worden geen toelichtingen gegeven op de wijze waarop deze gefinancierd worden. Het Cft adviseert u deze ontbrekende toelichtingen in volgende uitvoeringsrapportages op te nemen.

In het eerste halfjaar ontving het OLSE een toevoeging aan de vrije uitkering ter hoogte van USD 1,9 miljoen in verband met het steun- en herstelpakket 4.0.¹ Uit de UR blijkt dat het OLSE een deel van deze toevoeging (USD 0,9 miljoen) in de UR ten onrechte heeft opgenomen als bijzondere uitkering.

---

¹ BZK, kenmerk 2021-0000139331, Aanvulling vrije uitkering 2021, d.d. 30 april 2021.

Onder de voorwaarde dat de volledige eerdergenoemde toevoeging aan de vrije uitkering van USD 1,9 miljoen als zodanig in de BW wordt opgenomen, adviseert het Cft positief bij de voorgestelde wijzigingen in de BW.

Toelichting

Tabel 1 toont de baten en lasten exclusief de aanwending van bijzondere uitkeringen tot en met het derde kwartaal 2021 en een vergelijking met de begroting 2021. Het OLSE realiseerde tot en met het derde kwartaal USD 12,1 miljoen aan baten en USD 13,1 miljoen aan lasten.

Tabel 1: Onderverdeling baten en lasten (miljoenen USD)

	Begroting 2021 na 1ste BW	Realisatie Q3 2021	Percentage realisatie t.o.v. begroting na 1ste BW	Percentage realisatie t.o.v. begroting na 2de BW
Lokale heffingen	4,3	2,7	63%	73%
Vrije uitkering	11,3	9,4	83%	75%
Overige baten	1,5	-	0%	0%
Totale Baten (excl. BU's)	17,2	12,1	71%	68%
Personeelslasten	10,3	7,4	72%	65%
Overige lasten	6,9	5,7	82%	79%
Totale lasten (excl. BU's)	17,2	13,1	76%	70%
Saldo		(1,0)	n.v.t.	n.v.t.

Bron: derde uitvoeringsrapportage 2021, 29 oktober 2021

Baten

De totale baten tot en met het derde kwartaal bedragen 71 procent van de begroting. De baten uit lokale heffingen zijn lager dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door lagere baten uit zeehaventoeslag (30 procent van de bijgestelde begroting), luchthaventoeslag (68 procent van de bijgestelde begroting) en vergunningen (59 procent van de bijgestelde begroting). Het OLSE verwacht dat de baten voor de zee- en luchthaven in het vierde kwartaal van 2021 zullen stijgen vanwege een toename van het aantal toeristen. Deze stijging in baten zal naar verwachting de tegenvallende resultaten tot en met het derde kwartaal niet kunnen dekken. Het Cft adviseert om deze baten bij te stellen zoals opgenomen in de tweede BW.

Lasten

Sint Eustatius realiseerde tot en met het derde kwartaal 76 procent van de begrote lasten voor 2021. De totale lasten direct gerelateerd aan de coronacrisis bedragen tot en met het derde kwartaal USD 1,4 miljoen waarvan USD 0,2 miljoen in het derde kwartaal. Dit betreft met name quarantainekosten voor (externe) medewerkers van het OLSE en lasten ter compensatie van inkomstenderving bij duikscholen en natuurparken.

De personeelslasten bedroegen tot en met het derde kwartaal USD 7,4 miljoen. De bezetting steeg in het derde kwartaal van 184 fte naar 189 fte. De begroting gaat uit van 196,9 fte aan het einde van het jaar. De ontwikkeling van de bezetting loopt daarmee in lijn met de begroting. Het aantal vacatures daalde in de eerste drie kwartalen van 29,9 naar 19,4. De UR bevat geen prognose van de bezetting en het aantal vacatures voor het vierde kwartaal 2021. Het Cft adviseert u om een prognose voor het aantal vacatures in 2022 in de ontwerpbegroting 2022 (OB) op te nemen, zodat het Cft dit kan meenemen in de advisering bij de OB.

Onttrekking algemene reserve

De UR toont een voorlopig tekort van USD 1,0 miljoen. Het OLSE heeft in de vastgestelde begroting USD 1,5 miljoen uit de algemene reserve gereserveerd om een begroot tekort aan het einde van het jaar te kunnen dekken. Nu het OLSE ook voor het tweede halfjaar gecompenseerd wordt voor inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis, verwacht het Cft dat een negatief resultaat voorkomen wordt en er niet aan de algemene reserve onttrokken hoeft te worden. De totale toevoeging aan de vrije uitkering in het vierde kwartaal bedraagt USD 1,3 miljoen en wordt in dit kwartaal uitgekeerd aan het OLSE.²

Bijzondere uitkeringen

De aanwending van bijzondere uitkeringen bedraagt tot en met het derde kwartaal USD 8,5 miljoen. Het Cft verwacht dat in de vierde UR de projectadministratie zal zijn bijgewerkt en zal daarover met u in overleg treden.

Liquiditeiten

De liquiditeitspositie van Sint Eustatius conform het geïntegreerd middelenbeheer (GMB) bedraagt ultimo september 2021 USD 63,7 miljoen. Op basis van de UR is USD 59,7 miljoen geormerkt voor bijzondere uitkeringen en resteert er dus een saldo van USD 4,0 miljoen aan vrij besteedbare middelen, een daling van USD 1,8 miljoen ten opzichte van het saldo ultimo december 2020.

Financieel beheer

De verbetering van het financieel beheer van het OLSE is van groot belang. Voor het boekjaar 2020 is, zoals ook voor 2019, een oordeelonthouding afgegeven door de accountant. De jaarrekening 2020 is op 4 oktober jl. door het Cft ontvangen. De wettelijke termijn voor oplevering was 15 juli 2021. Het OLSE heeft enkele redenen aangegeven voor deze vertraging, waaronder het inlopen van achterstanden inzake het opstellen van jaarrekeningen 2019 en 2020 en het doorvoeren van de aanbevelingen op de jaarrekening 2020. Ook geeft het OLSE aan dat de hoge werkdruk op de afdeling Financiën met betrekking tot het gelijktijdig opleveren van diverse rapportages ten grondslag ligt aan de vertraging. Het Cft begrijpt dat deze achterstanden ingelopen moesten worden. Het is positief dat de achterstanden zijn ingelopen. Het Cft gaat voor de toekomst uit van een tijdige oplevering van de verantwoordingsstukken.

---

² BZK, kenmerk 2021-0000518169, Aanvulling vrije uitkering 2021, d.d. 8 november 2021.

Voor een goed financieel beheer zijn de functies van directeur Bedrijfsvoering en hoofd Financiën van essentieel belang. De functie hoofd Financiën wordt momenteel uitgevoerd door een interim-manager. Zijn contract loopt af per 31 december 2021. Het proces van aanstelling van een nieuwe interim-manager is in de afrondende fase. Deze zal naar verwachting van het OLSE op 1 december aanstaande in dienst treden. De huidige directeur Bedrijfsvoering stopt per 1 december 2021. Het OLSE is in gesprek met drie mogelijke kandidaten. Het is van groot belang dat ook deze functie tijdig wordt ingevuld. Het Cft blijft graag geïnformeerd over de voortgang.

In de tweede UR gaf het OLSE aan de volgende onderdelen van het veranderplan financieel beheer af te ronden: audit autorisaties, samenwerking met belastingdienst Caribisch Nederland (BCN), een vastgelegde Administratieve Organisatie met Interne Controles (AO/IC), invorderingsproces en personeels- en salarisadministratie. De audit op autorisaties is afgerond, het rapport is in oktober ontvangen. Er worden momenteel operationele afspraken gemaakt met BCN voor de inning van de fiscale vorderingen ten bate van het OLSE. Voor de overige inningen dient een contract met een deurwaarder afgesloten te worden. Afsproken is om eerst een juiste lijst met debiteuren (publiekrechtelijke vorderingen) op te maken alvorens deze geschikt te maken voor overdracht naar BCN.

Betreffende de AO/IC voert de accountant eind november een interim-controle uit van de belangrijkste financiële processen. Een adequate AO/IC, zowel in opzet als in werking, is onmisbaar voor goed financieel beheer en voor een goedkeurende controleverklaring van de accountant. Eerder gaf het OLSE aan te streven naar een goedkeurende accountantsverklaring over het jaar 2021. Dit doel is niet langer realistisch. Het streven is om over het begrotingsjaar 2022 een goedkeurende accountantsverklaring te ontvangen. Betreffende het invorderingsproces is het debiteurenbeleid vastgesteld en is het OLSE gestart met het versturen van herinneringen en aanmaningen. Het streven van het OLSE is om de opzet van het vernieuwde personeels- en salarisadministratie systeem in het eerste kwartaal van 2022 af te ronden waarna de testfase kan starten. Het Cft blijft graag geïnformeerd over de voortgang van het verbeterplan.

Begrotingswijziging

In de tweede BW stelt u voor de baten te verhogen met USD 0,7 tot een bedrag van USD 17,9 miljoen en de lasten te verhogen met USD 1,4 miljoen tot USD 18,7 miljoen.

Vanwege de inkomstenderving kende het ministerie van BZK in de eerste helft van 2021 in totaal USD 1,9 miljoen toe aan het OLSE door middel van een verhoging van de vrije uitkering.³ In het derde kwartaal kende het ministerie van BZK in totaal USD 0,3 miljoen toe door middel van een verhoging van de vrije uitkering.⁴ De totale verhoging van de vrije uitkering tot en met het derde kwartaal bedraagt USD 2,2 miljoen.

---

³ BZK, kenmerk 2021-0000139331, Aanvulling vrije uitkering 2021, d.d. 30 april 2021.

⁴ BZK, kenmerk 2021-0000345952, Aanvulling vrije uitkering 2021, d.d. 29 juli 2021.

Het OLSE heeft de baten verhoogd met USD 1,3 miljoen. Deze verhoging is een deel van de USD 2,2 miljoen aan ontvangen gelden van het Rijk inzake inkomstenderving. Het OLSE heeft een deel van de USD 2,2 miljoen verhoging van de vrije uitkering (USD 0,9 miljoen) in de UR per vergissing opgenomen als bijzondere uitkering.

Het Cft adviseert u om ook de extra middelen vanuit het ministerie van SZW, de middelen voor de culturele en creatieve sector en de compensatie voor de organisatie van de Tweede Kamerverkiezingen, op te nemen in de tweede BW. In totaal gaat dit om een verhoging van USD 0,9 miljoen ten opzichte van de voorgestelde BW.

Het OLSE stelt daarnaast voor om de baten te verlagen met USD 0,3 miljoen aan haventoeslag en USD 0,2 miljoen aan luchthaventoeslag. Het Cft adviseert positief bij de door u voorgestelde wijzigingen in de tweede BW, onder de voorwaarde dat de volledige toevoeging aan vrije uitkering wordt opgenomen in de BW.

De verhoging van de lasten van USD 1,4 miljoen bestaat voor USD 1,1 miljoen uit een verhoging van de personeelslasten. In 2019 heeft er een reorganisatie plaatsgevonden binnen het OLSE. Om de lasten van de reorganisatie te kunnen betalen heeft het ministerie van BZK een bijzondere uitkering verstrekt met een looptijd tot eind 2020. Deze bijzondere uitkering is om het boventallig personeel te begeleiden naar ander werk, een afkoopregeling te treffen of deze personen met vroegpensioen te laten gaan. In 2021 heeft het OLSE bericht ontvangen dat deze bijzondere uitkering is stopgezet en dat het OSLE de kosten van de boventallige medewerkers zelf dient te dragen. Dit heeft geresulteerd in USD 0,9 miljoen onvoorziene kosten voor het OSLE in 2021.

Om in de toekomst de personeelslasten te verlagen gaat het OLSE de schoonmakers in vaste dienst, dertien personen, gefaseerd uit dienst laten treden. Het OLSE verwacht door uitbesteding van de schoonmaakwerkzaamheden de lasten te verlagen. In de BW is een bedrag van USD 0,3 miljoen opgenomen voor de uitfasering. Dit betreft het minimale bedrag dat het OLSE conform wetgeving zou moeten betalen om deze schoonmakers uit te kunnen faseren. De planning is om dit per eind 2021 of uiterlijk in het 1e kwartaal 2022 af te ronden. Het Cft adviseert om de lasten van de boventallige medewerkers en uitfasering van medewerkers op te nemen in de begroting voor 2022.

Tot slot

Het OLSE ontving op 8 november jl. een brief van de staatssecretaris van BZK over een aanvulling van de vrije uitkering.⁵ In deze brief staat dat het OLSE in het vierde kwartaal met een verhoging van de vrije uitkering gecompenseerd wordt voor inkomstenderving en extra uitgaven met USD 1,0 miljoen en extra middelen ontvangt vanuit het ministerie van SZW voor aanvullende beleidsmaatregelen van USD 0,3 miljoen.

---

⁵ BZK, kenmerk 2021-0000518169, Aanvulling vrije uitkering 2021, d.d. 8 november 2021.

Kenmerk
Cft 202100144
Blad
6/6

In totaal wordt de uitkering aan OLSE met USD 1,3 miljoen verhoogd. Het Cft adviseert u om deze middelen op te nemen in de tweede BW.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba
Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De Eilandsraad van het openbaar lichaam Sint Eustatius

De directeur Bedrijfsvoering en Klantenservice van het openbaar lichaam Sint Eustatius